

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD943

[Total No. of Pages : 4

[6439]-221

T.Y. B.Com.

356 (D) : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT - III
(2019 Pattern) (Semester - V) (Special Paper - III)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates :

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Fill in the blanks (Any five)

[5]

- i) _____ is the basic function of co-operative management.
 - a) Planning
 - b) Forecasting
 - c) Production
- ii) Co-operative principles are _____ of Rules.
 - a) Set
 - b) Law
 - c) Regulations
- iii) Co-operative management increase _____.
 - a) Profit
 - b) Productivity
 - c) Money
- iv) The scope of H.R.M. is limited to _____.
 - a) Purchase
 - b) Sales
 - c) Training & Development
- v) Training is the function of _____ management.
 - a) H.R.M.
 - b) Sales
 - c) Stores
- vi) Vaikunthbhai Mehta Institute is situated at _____.
 - a) Mumbai
 - b) Pune
 - c) Nagpur

P.T.O.

B) Match the following [5]

‘A’

‘B’

i) Management Principles	a) Essential for society
ii) Co-operative management	b) I.C.A.
iii) Board of Directors	c) Selection of options
iv) Training & Development	d) Management body
v) Decision making	e) Employee welfare

Q2) Write Short Notes (Any two) [10]

- a) Functions of co-operative management
- b) Levels of management
- c) Importance of Decision making
- d) Professionalisation in management

Q3) a) State the objectives of co-operative management. [8]

b) State the Role of co-operative management. [7]

Q4) a) Explain the process of employee Recruitment. [8]

b) Explain the recent trends in co-operative management [7]

Total No. of Questions : 4]

PD943

[6439]-221

T.Y. B.Com.

356 (D) : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT - III

(2019 Pattern) (Semester - V) (Special Paper - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास/

/एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच)

[5]

- i) हे सरकारी व्यवस्थापनाचे प्रमुख कार्य आहे.
अ) नियोजन
ब) पूर्वानुमान
क) उत्पादन
- ii) सहकाराची तत्वे म्हणजे नियमांचा
अ) संच
ब) कायदा
क) नियंत्रण
- iii) सहकारी व्यवस्थापन मध्ये वाढ करते.
अ) नफा
ब) उत्पादकता
क) पैसा
- iv) मानवी संसाधन व्यवस्थापनाची व्याप्ती मर्यादित आहे.
अ) खरेदी
ब) विक्री
क) प्रशिक्षण आणि विकास
- v) प्रशिक्षण हे चे कार्य आहे.
अ) मानव संसाधन व्यवस्थापन
ब) विक्री
क) संग्रहण
- vi) वैकुंठभाई मेहता इन्स्टीट्यूट या ठिकाणी आहे.
अ) मुंबई
ब) पूणे
क) नागपूर

ब) खालील जोड्या जुळवा.

[5]

‘अ’

‘ब’

- i) व्यवस्थापन तत्वे
- ii) सहकारी व्यवस्थापन
- iii) संचालक मंडळ
- iv) प्रशिक्षण आणि विकास
- v) निर्णय प्रक्रिया

- अ) सोसायटीसाठी आवश्यक
- ब) आंतरराष्ट्रीय सहकारी परिषद (I.C.A.)
- क) पर्यायांची निवड
- ड) व्यवस्थापन अधिकार मंडळ
- इ) कर्मचारी कल्याण

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

[10]

- अ) सहकारी व्यवस्थापनाची कार्ये
- ब) व्यवस्थापनातील स्तर
- क) निर्णय प्रक्रियेचे महत्त्व
- ड) व्यवस्थापनातील पेशाकरण

प्र.3) अ) सहकारी व्यवस्थापनाची उद्दिष्टे सांगा.

[8]

ब) सहकारी व्यवस्थापनाची भूमिका सांगा.

[7]

प्र.4) अ) कर्मचारी भरतीची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

[8]

ब) सहकारी व्यवस्थापनातील अलीकडील प्रवाह स्पष्ट करा.

[7]

